

Силабус курсу Педагогічна виробнича практика

Освітній ступінь – перший (бакалаврський)
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014.15 Середня освіта (Природничі науки)
Освітньо-професійна програма Середня освіта (Природничі науки)
Кількість кредитів – 12
Рік підготовки, семестр – IV рік, 8 семестр
Компонент освітньої програми: практична підготовка
Дні занять: згідно з розкладом
Консультації: очні - згідно з графіком індивідуальної роботи
 Онлайн-консультації: у Viber групі курсу кожного дня з 16-00 до 17-00.

Керівники курсу

докт. пед. н., проф. Степанюк А.В.

Контактна інформація

stepanjuk@chem-bio.com.ua; тел. +38(098)5722249

Анотація дисципліни

Педагогічна виробнича практика є невід’ємним компонентом та завершальним етапом професійно-педагогічної підготовки бакалавра. Вона проводиться в умовах максимально наближених до реальних умов майбутньої професійної діяльності. Її **мета** — підготовка до цілісного виконання функцій учителя-предметника (вчителя природничих наук, фізики, хімії, біології) та класного керівника, до проведення системи навчально-виховної роботи з учнями.

Головними завданнями практики є: 1. Самовизначення студентів на педагогічній ниві, діагностика й аналіз власних педагогічних здібностей та можливостей; 2. Формування необхідних професійних знань, практичних умінь і навичок навчально-виховної роботи; 3. Набуття навичок підготовки та проведення уроків, позакласних заходів; 4. Формування професійних умінь спостерігати за учнями, вивчати їхні індивідуальні особливості та враховувати їх у навчальній та виховній роботі; 5. Оволодіння досвідом педагогічної діяльності під час педагогічних досліджень й формування компетентності самоосвіти впродовж життя.

Навчальний контент

№	Зміст діяльності	Результати навчання
Змістовий модуль 1. Навчальна діяльність.		
1.	Активна участь в освітньому процесі ЗЗСО (після тижня пасивної практики). Ознайомлення з календарними планами навчання предметів природничої галузі в основній школі. Підготовка поурочних планів-конспектів уроків чи інших форм занять, методичних розробок позакласних заходів та дидактичного матеріалу до них.	Підготовка календарно-тематичних і поурочних планів, конспектів уроків чи інших форм занять, методичних розробок позакласних заходів та дидактичного матеріалу до них. Якщо уроки проводилися дистанційно, то необхідно обов’язково підготувати презентації цих уроків.
2.	Проведення різних форм навчально-виховної роботи з навчальних предметів фізики, хімії, біології, природничих наук (інтегрованих курсів) у закріплених класах ЗЗСО: рекомендованої кількості уроків та позакласних заходів з кожного навчального предмета.	Проведення по 6 уроків з кожного навчального предмета: фізики, хімії, біології, природничих наук (інтегрованих курсів), а також 1 інтегрований урок. Студенти, які проходять педпрактику за межами міста Тернополя, повинні здати по 1 відео-запису чи декілька фрагментів уроків (етап вивчення нового матеріалу) з кожного навчального предмета. До документації з педпрактики долучити конспекти проведених уроків, один із яких повинен бути з максимальним використанням міжпредметних зв’язків.
3.	Оволодіння методикою і	Розробка інструкцій до проведення усіх лабораторних досліджень,

	технікою проведення уроків, лабораторних досліджень, практичних робіт, дослідницьких практикумів, навчальних проєктів та їх реалізація в освітньому процесі ЗЗСО.	практичних робіт, дослідницьких практикумів, навчальних проєктів з навчальних предметів фізики, хімії, біології, природничих наук (інтегрованих курсів) для їх реалізації в освітньому процесі ЗЗСО.
4.	Організація самостійної роботи учнів на уроці та в позаурочний час з навчальних предметів фізики, хімії, біології, природничих наук (інтегрованих курсів), що створюють найбільші можливості для розвитку здібностей учнів.	Розробити комплекс завдань для самостійної роботи учнів на уроці та в позаурочний час з навчальних предметів фізики, хімії, біології, природничих наук (інтегрованих курсів). Підготувати та виконати зі школярами проєкт з використанням інтегрованого підходу до його моделювання. Представити фотозвіт захисту результатів виконання проєкту. Змоделювати та провести інтегрований позакласний захід з природничих наук.
5.	Оволодіння методами здійснення індивідуального підходу до учнів, способами і методиками роботи з обдарованими та педагогічно занедбаними учнями.	Планування роботи на уроці та в позаурочний час з урахуванням індивідуального підходу до учнів, використовувати в освітньому процесі з навчальних предметів природничої освітньої галузі компетентнісний, діяльнісний та особистісно орієнтований підходи.
Змістовий модуль 2. Виховна діяльність.		
6.	Вивчення особливостей організації виховної роботи у закладі освіти. Ознайомлення з особливостями освітньої діяльності ЗЗСО, який визначено базою для проходження практики. Ознайомлення з особливостями виховної роботи ЗЗСО.	Аналіз організаційної структури закладу, домінуючих напрямів виховання та їх завдання. Ознайомлення із документами, які регламентують виховний процес у ЗЗСО (освітня програма закладу освіти, план виховної роботи у школі, звіти виховної роботи, соціальний паспорт класу, методичні розробки загальношкільних виховних заходів та ін.). Зустріч із представником адміністрації ЗЗСО, заступником директора з навчально-виховної роботи, вчителем-класним керівником задля з'ясування змісту, мети та завдань виховної роботи в закладі освіти/класі.
7.	Виконання обов'язків класного керівника. Забезпечення педагогічних умов для успішного навчання та виховання учнів та збереження їх здоров'я. Допомога класному керівнику у роботі з батьками учнів. Здійснення педагогічно доцільної самопрезентації.	Ознайомлення із посадовою інструкцією класного керівника, планом виховної роботи у класі, методичними розробками проведених виховних заходів у класі. формують учнівський колектив, створюють умови для розвитку навчальної діяльності учнів. Ведення документації класу. Проведення поточних інструктажів для учнів. Підтримання у класі сприятливого психологічного клімату. Реалізація виховного плану класного керівника.
8.	Організація виховної роботи. Визначення актуальних освітніх потреб учнів та проблем у виховному середовищі класу.. Сприяння гармонійному розвитку здобувачів освіти, їх психологічному благополуччю у закладі освіти. Запобігання правопорушенням, булінгу у шкільному колективі. Зміцнення трудової, навчальної і громадської дисципліни. Розвиток пізнавальної активності, підвищення рівня вихованості учнів.	Відвідування позакласних виховних заходів, проведених класним керівником, іншими вчителями, колегами-практикантами. Аналіз та колективне обговорення відвіданих виховних заходів із вчителем та методистом. Планування та проведення виховних заходів із реалізації різних напрямів та форм виховної роботи для створення безпечного освітнього середовища. Залучення учнів до суспільно-корисної діяльності, самоврядування.
9.	Вивчення особистості учня та	Визначення рівня вихованості окремих учнів, відхилення у їх

	учнівського колективу. Вивчення особистості окремих учнів з використанням різних методів дослідження. Вивчення ступеня розвитку учнівського колективу. Прогнозування розвитку особистості конкретного учня, визначення його потенціалу та можливостей.	поведінці, з'ясування негативних впливів середовища та обговорення отриманих результатів із класним керівником, внесення корективів до змісту виховної роботи. Написання психолого-педагогічної характеристики одного з учнів класу.
10.	Ведення звітної документації Ведення щоденних спостережень за школярами та своїм професійним зростанням впродовж педагогічної практики. Підготовка визначеної документації, її оформлення відповідно до методичних рекомендацій.	Уміння оригінально оформляти звітну документацію практики, звітувати про якість виконання різних видів діяльності під час виробничої практики, здійснювати самооцінку результатів практики, виступати публічно із представленням отриманих результатів. Підготовка і захист методичних розробок виховних заходів; психолого-педагогічної характеристики одного з учнів класу; щоденника педагогічних спостережень.
Змістовий модуль 3. Методична діяльність.		
11.	Вивчення системи роботи: а) закладу загальної середньої освіти в цілому; б) вчителя фізики, хімії, біології і природничих наук. Планування роботи, підготовка до проведення уроків (написання конспекту, підготовка необхідних приладів та матеріалів), проведення індивідуальної та позакласної роботи з предметів) з організації самостійної роботи учнів.	Уміння орієнтуватись в сучасному освітньому просторі, аналізувати сукупність чинних навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників з навчальних предметів природничої освітньої галузі основної школи. Складання перспективних, тематичних, календарних та поурочні планів, аналіз їхньої доцільності та особливостей реалізації для досягнення поставлених цілей.
12.	Підготовка навчального кабінету (біологічного, хімічного тощо) для проведення уроку, використання технічних засобів навчання, проведення навчального експерименту, виготовлення і ефективне використання роздавального дидактичного матеріалу.	Формування навичок створювати та раціонально використовувати навчально-матеріальну базу предметів природничої освітньої галузі. Підготовка до використання засобів навчання, проведення навчального експерименту, виготовлення і ефективне використання роздавального дидактичного матеріалу.
13.	Планування уроку природничих дисциплін. Планування послідовність вивчення навчального матеріалу для його засвоєння школярами відповідно до цілей природничої освіти на уроках та у позаурочній діяльності; конструювати зміст навчального матеріалу для його засвоєння школярами відповідно до цілей природничої освіти на різних ступенях загальноосвітньої школи.	Підготовка до проведення уроків (написання конспекту, підготовка необхідних приладів та матеріалів), аналіз та впровадження в практику сучасних педагогічних інновацій. Підготовка плану-конспекту уроку та його використання в ході заняття. Моделювання різноманітних видів навчальних занять (уроки різних типів, лабораторні дослідження та практичні роботи, дослідницький практикум, проекти, дидактичні ігри, екскурсії тощо). Здійснення самоаналізу своєї педагогічної діяльності та підготовка звіту про проходження педпрактики.

14.	Методичний аналіз уроку природничих дисциплін. Оволодіння способами фіксування спостережень та оцінка ефективності уроку.	Відвідування та аналіз уроків, позакласних і виховних заходів, проведених студентами-практикантами і вчителями. Оцінка ефективності застосування словесних, наочних і практичних методів навчання під час вивчення природничих дисциплін; сформованості умінь добирати оптимальні методи, прийоми та засоби навчання предметів природничої освітньої галузі в основній школі; використовувати в освітньому процесі з навчальних предметів природничої освітньої галузі компетентнісний, діяльнісний та особистісно орієнтований підходи; організовувати різноманітну самостійну роботу учнів пошукового та творчого характеру під час спостережень, експериментів та моделювань.
15.	Оцінка рівня сформованості професійних компетентностей педагогаю Рефлексія власної професійної діяльності та визначення перспектив майбутнього зростання.	Уміння створювати особистісно-орієнтоване і розвивальне середовище життєдіяльності школяра на уроках та позаурочних заняттях навчальних предметів природничої освітньої галузі згідно сучасних вимог нової української школи. Рефлексія власної професійної діяльності у формі звіту пропроходження педагогічної практики, захисту портфолію, есе тощо.

Змістовий модуль 4. Дослідницька діяльність.

16.	Оволодіння методикою організації педагогічного дослідження. Використання методу теоретичного аналізу літературних джерел, вивчення та узагальнення досвіду вчителів, результатів констатувального експерименту (анкетування, спостереження за навчально-виховним процесом, бесіди, контрольні роботи). Формулювання висновків щодо доцільності шляхів удосконалення освітнього процесу в ЗЗСО.	ТЕМАТИКА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ 1. Система оцінювання навчальних досягнень учнів з фізики, хімії, біології та природничих наук (на вибір). 2. Використання новітніх освітніх технологій вчителями фізики, хімії, біології та природничих наук (на вибір). 3. Активізація навчально-пізнавальної діяльності школярів у процесі вивчення фізики, хімії, біології та природничих наук (на вибір, на прикладі одного з класів основної школи). 4. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів у процесі вивчення фізики, хімії, біології та природничих наук (на вибір, на прикладі одного з класів основної школи). 5. Прийоми роботи з таблицями, схемами та іншими образотворчими засобами на уроках фізики, хімії, біології та природничих наук (на вибір, на прикладі одного з класів основної школи). 6. Прийоми робота з термінами при вивченні фізики, хімії, біології та природничих наук (на вибір, на прикладі одного з класів основної школи). 7. Формування у школярів вміння порівнювати у процесі вивчення фізики, хімії, біології та природничих наук (на вибір, на прикладі одного з класів основної школи). 8. Формування в учнів уміння аналізувати у процесі вивчення фізики, хімії, біології та природничих наук (на вибір, на прикладі одного з класів основної школи). 9. Формування у школярів прийомів роботи з підручником у процесі фізики, хімії, біології та природничих наук (на вибір, на прикладі одного з класів основної школи). 10. Використання елементів проблемного навчання при вивченні фізики, хімії, біології та природничих наук (на вибір, на прикладі одного з класів основної школи). 11. Комплексне використання засобів навчання в процесі вивчення фізики, хімії, біології та природничих наук (на вибір, на прикладі одного з класів основної школи). 12. Використання дидактичної гри у процесі вивчення окремих тем фізики, хімії, біології та природничих наук (на вибір, на прикладі одного з класів основної школи).

Формування програмних компетентностей і результати навчання

Індекс в матриці	Програмні компетентності та результати навчання

ОП	
ЗК 3.	Здатність діяти автономно, приймати ефективні рішення і відповідати за їх виконання, оцінювати ризики; працювати в команді, мотивувати людей до досягнення спільної мети у сфері професійної діяльності та взаємодії з представниками інших професійних груп.
ЗК 5.	Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз, критичну оцінку та інтерпретацію інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в професійній діяльності, дотримуючись норм академічної доброчесності.
ЗК 6.	Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу.
ЗК 7.	Здатність до системного та критичного мислення, логічного обґрунтування позиції та висловлювання власної думки.
ЗК 8.	Здатність до генерування нових ідей на основі виявлення та розв'язання проблем; ініціативності, творчості та підприємливості в професійній діяльності; вміння адаптуватися, самоорганізовуватися та діяти в нових ситуаціях.
СК 1.	Здатність забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою; розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.
СК 2.	Здатність організовувати освітній процес з використанням різних форм навчання, урахуванням вікових особливостей, індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів учнів.
СК 3.	Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування безпечного, здоров'язбережувального та інклюзивного освітнього середовища
СК 4.	Здатність моделювати зміст навчання відповідно до очікуваних результатів навчання учнів згідно з державними стандартами освіти та типовими/модельними освітніми програмами.
СК 5.	Здатність добирати та застосовувати сучасні форми, методи, засоби та інноваційні технології навчання для формування ключових та предметних компетентностей, наскрізних умінь учнів засобами навчальних предметів природничої галузі та інтегрованого навчання.
СК 6.	Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії з учасниками освітнього процесу; формування міжособистісних взаємин школярів у спільноті на основі усвідомлення рівних можливостей та антидискримінаційних вимог, мотивації учнів, сприяння розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності.
СК 7.	Здатність до здійснення освітньої діагностики результатів навчання учнів з природничих наук, фізики, хімії, біології на засадах компетентнісного та діяльнісного підходів.
СК 12.	Здатність організовувати навчально-дослідницьку і проектну діяльність з природничих наук в системі урочної, позаурочної, позакласної та позашкільної роботи.
СК 13.	Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби, вибудовувати власну траєкторію розвитку впродовж життя.
ПРН 2.	Уміння приймати відповідальні рішення, працювати автономно та в команді, взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, мотивувати їх до досягнення спільної мети.
ПРН 4.	Уміння застосовувати прийоми та методи збагачення мовлення учнів; розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчальних предметів (фізики, хімії, біології, природничих наук).
ПРН 5.	Уміння здійснювати пошук, аналіз, критичну оцінку та інтерпретацію інформації з різних джерел, використовувати цифрові освітні ресурси та технології в професійній діяльності.
ПРН 9.	Знання змісту природничої освітньої галузі, навчальних предметів фізики, хімії, біології, природничих наук; вимог до результатів навчання здобувачів освіти за державними стандартами освіти, типовими/модельними освітніми програмами.
ПРН 10.	Знання принципів навчання та уміння їх реалізації в освітньому процесі з шкільних навчальних предметів природничі науки, фізики, хімії та біології сучасних закладів загальної середньої освіти
ПРН 11.	Уміння добирати та застосовувати сучасні форми, методи, засоби та інноваційні технології навчання для формування та розвитку ключових і предметних компетентностей, наскрізних умінь і навичок, ціннісного ставлення, системного та критичного мислення учнів засобами навчальних предметів природничої галузі та інтегрованого навчання.
ПРН 12.	Уміння здійснювати різні види фізичного, хімічного та біологічного експерименту в лабораторних та польових умовах з дотриманням безпечних умов праці та охорони навколишнього середовища; інтерпретувати результати досліджень та формулювати аргументовані висновки.
ПРН 13.	Уміння формувати в учнів навички з розв'язування розрахункових й експериментальних

	задач з фізики, хімії та біології різного рівня складності, оцінювання ефективності їх розв'язку.
ПРН 14.	Уміння застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту навчальних предметів/інтегрованих курсів під час проведення навчальних занять, вирішувати практичні завдання, що вимагають синтезу знань з різних освітніх галузей.
ПРН 15.	Володіння методикою планування, організації та здійснення навчально-дослідницької і проєктної діяльності з природничих наук, фізики, хімії, біології в системі урочної, позаурочної, позакласної та позашкільної роботи; добирати й використовувати інформаційно-комунікативні технології та джерела додаткової інформації
ПРН 16.	Уміння планувати та організовувати освітній процес з використанням очної, дистанційної та змішаної форм навчання, урахуванням вікових особливостей, індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів учнів; прогнозувати результати освітнього процесу.
ПРН 17.	Знання механізмів суб'єкт-суб'єктної (рівноправної, особистісно зорієнтованої та безпечної) взаємодії з учасниками освітнього процесу та уміння застосовувати навички мотивації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів, сприяння розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності.
ПРН 18.	Уміння організовувати здоров'язбережувальне та інклюзивне освітнє середовище з урахуванням правил безпеки життєдіяльності, протидії різним проявам насильства та дискримінації.
ПРН 19.	Уміння здійснювати освітню діагностику (аналіз, оцінювання, самооцінювання, взаємооцінювання та корекцію) результатів навчання учнів з природничих наук, фізики, хімії, біології на засадах компетентнісного та діяльнісного підходів.
ПРН 20.	Уміння самостійно вчитися впродовж життя, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і вибудовувати власну траєкторію професійного розвитку.

Літературні джерела та інтернет-ресурси

Основна література

1. Васильєва М.П. Методичні рекомендації і матеріали з педагогічної практики у вищих навчальних закладах. Харків : ХДАК, 2016. 37 с
2. Наскрізна педагогічна практика : навчально-методичний посібник / за наук. ред. А. А. Сбруєвої; Вид. 3-тє доп. і перероб. / Суми : СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2019. 336 с.
3. Організація самостійної роботи студентів на педагогічній практиці: посібник [для студ. ОКР «бакалавр» спец. 014.05 Середня освіта (Біологія), 014.06 Середня освіта (Хімія)] / Степанюк А. В., Жирська Г.Я., Міщук Н. Й., Барна Л. С., Гладюк М. М. Тернопіль: Вектор, 2018. 60 с.
4. Педагогічна практика (виробнича) здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП Середня освіта (Природничі науки) [Текст] : навчально-методичний посібник / А. В. Степанюк, Г. Я. Жирська, В. М. Мацюк [et al.]. Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2023. 72 с.
5. Педагогічна практика (виробнича): методичні рекомендації для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП Середня освіта (біологія та здоров'я людини, хімія),(хімія, біологія та здоров'я людини) / А. В. Степанюк, Н. Й. Міщук, Г. Я. Жирська [та ін.]. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2021. 60 с.
6. Педагогічна практика : методичні рекомендації з питань організації і проведення / уклад.: Мешко Г.М., Удич З.І., Нестайко І.М., Груць Г.М. Тернопіль: ТНПУ, 2021. 112 с.
7. Положення «Про педагогічну практику студентів Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка». Тернопіль: ТНПУ, 2012. 40 с.
8. Положення про організацію та проведення практик студентів Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. URL: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2017/Polozhennia_pro_orhanizatsiiu_ta_provedennia_praktyk_studenti_v.pdf (дата звернення: 25.08.2022).
9. Сірант Н.П. Методичні рекомендації до проходження педагогічної практики : навчально-методичний посібник. Львів, 2013. 116 с.
10. Терно С. О. Педагогічна практика: методичні рекомендації. Запоріжжя : ЗНУ, 2019. 24 с.

Допоміжна література

1. Аналіз уроку / Упоряд. Н. Мурашко. Київ : Шкільний Світ, 2008. 128 с.
2. Загальна методика навчання біології: Навч. посіб. / [І. В. Мороз, А. В. Степанюк, О. Д. Гончар та ін.]; за ред. І. В. Мороза. К.: Либідь, 2006. 592 с.
3. Зайченко І. В. Педагогіка : підручник ; Вид. 3-є, переробл. і доповн. Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. 608 с.
4. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання : Навч. посібник К. : Вища школа, 2005. 343 с.

5. Класному керівнику: як оцінити ефективність виховної роботи / упоряд.: Л. Шелестова, Н. Чиренко. К.: Шк. світ, 2010. 120с.
6. Нова українська школа: poradnik dla vchytela / під заг. ред. Бібік Н. М. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
7. Клас без провини: інструменти для розв'язання конфліктів і сприяння розвитку міжособистісного інтелекту / Упоряд.: Сура Гарт, Вікторія Кіндл Годсон. Харків: Видавнича група Основа, 2020. 256 с.
8. Класному керівнику: як оцінити ефективність виховної роботи / Упоряд.: Л. Шелестова, Н. Чиренко. К.: Шк. світ, 2010. 120 с.
9. Батьки та школа : Як запобігти непорозумінням і конфліктам / Упоряд.: В. О. Маренич. Харків: Видавнича група Основа, 2020. 144 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Освітній портал «Педагогічна преса»: <https://pedpresa.ua/> (дата звернення: 25.08.2022).
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського: <http://dnpb.gov.ua/ua/> (дата звернення: 25.08.2022).
3. Український освітній портал: <https://teacher.in.ua/> (дата звернення: 25.08.2022).
4. Студія онлайн-освіти «ЕдЕра»: <https://courses.ed-era.com/login?next=/dashboard> (дата звернення: 25.08.2022).
5. Освітній проєкт «На Урок»: <https://naurok.com.ua> (дата звернення: 25.08.2022).
6. Освітня платформа «Освіторія». URL : <http://osvitoria.org/>
7. Веб-ресурс «Нова українська школа»: <https://nus.org.ua/> (дата звернення: 25.08.2022).
8. Освітні програми. Міністерство освіти і науки України : веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi> (дата звернення: 25.08.2022).
9. Державні стандарти. Міністерство освіти і науки України : веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti> (дата звернення: 25.08.2022).
10. ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/metodichni-rekomendaciyi-shodo-organizaciyi-osvitnogo-procesu-v-shkolah-u-20222023-navchalnomu-roci>
11. Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих МОН України для використання в 5-11 класах закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (2020/2021 н.р.). Режим доступу: <https://cutt.ly/wv92DsN>.
12. Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів (Наказ МОН України від 20.07.2004 № 601). Режим доступу: <https://cutt.ly/Yv93QNn>
13. Офіційні сайти:
<http://www.mon.gov.ua/> — Міністерство освіти і науки України;
<https://imzo.gov.ua/> — Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»
<http://www.nenc.gov.ua/21.html> — Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді;
<http://metodportal.net/> — Методичний портал.

Політика організації вивчення навчальної дисципліни

Формат дисципліни: взаємодія із студентами відбувається із поєднанням традиційного (офлайн), онлайн навчання та самостійної роботи (Blended Learning).

Навчальний контент: зміст навчального курсу представлено у навчально-методичному комплексі, у якому представлені: робоча програма, тематика та зміст завдань практики, вимоги до оформлення звітної документації, джерельна база із доступом до електронних примірників, додаткові матеріали; уся інформація щодо педагогічної навчальної (пропедевтичної) практики доступна на основній платформі дистанційного навчання Moodle, у якій також надана студентам можливість здачі виконаних завдань.

Основні форми навчання: настановна і підсумкова конференції, проведення практикантами уроків, позакласних та виховних заходів, відвідування занять та їх обговорення, консультування, бесіди, ділові зустрічі, самостійна робота.

Науково-методичний супровід: здійснюється у формі консультацій з метою надання викладачем-методистом індивідуальної та групової допомоги студентам у подоланні труднощів під час практики.

Політика оцінювання

Взаємодія в освітньому процесі викладача-методиста із студентами відбувається на засадах академічної доброчесності. Надані для оцінювання виконані завдання із порушенням термінів без поважних причин (підтверджуються відповідним документом), оцінюються на нижчу оцінку, на 20% від максимальної оцінки. Повторне виконання оцінених завдань не передбачено.

Кінцеві результати педагогічної практики студентів оцінюються за такими видами діяльності:

1. Навчальна діяльність.

2. Позакласна та виховна діяльність.
3. Методична діяльність.
4. Дослідницька діяльність.

Оцінка *залікових уроків* студентів вчителем та методистом під час практики здійснюється згідно таких критеріїв:

Оцінка «відмінно» (10-12 балів) виставляється, якщо студент продемонстрував бездоганне володіння навчальним матеріалом і досягнення мети уроку, виявив уміння самостійно і творчо готуватись до уроку, продумав у найдрібніших деталях хід і структуру уроку, вдало підібрав і використав необхідні для кожного етапу уроку засоби навчання, поряд з навчальними завданнями вдало вирішував завдання з розвитку та виховання учнів, у процесі уроку творчо використовував різні методи навчання та методичні прийоми, активізував увагу учнів за допомогою проблемних ситуацій, вміло керував їхньою увагою, розвивав їхнє мислення, вміння до самостійної роботи, оптимально використав час на різних етапах уроку, правильно оцінював знання та вміння учнів, досяг належної дисципліни на уроці, проявив кмітливість у розв'язанні виховних ситуацій і педагогічний такт.

Оцінка «добре» (7-9 балів): студент продемонстрував достатньо добре володіння навчальним матеріалом, вміє готуватись до уроку, але має окремі недоліки при визначенні детальної структури уроку, підборі оптимальних методів навчання; вміє тримати дисципліну на уроці, але не завжди вдається активізувати усіх учнів на окремих етапах уроку через недостатню творчу діяльність студента-практиканта; студенту вдається досягнути мети в цілому, проте можливі окремі методичні недоліки (неточність у використанні засобів наочності, відсутність коментарю при повідомленні домашнього завдання тощо), які значно не вплинули на хід уроку.

Оцінка «задовільно» (4-6 балів): урок частково досяг запланованої мети; студент допускав багато неточностей під час проведення уроку, не помічав, а отже, і не виправляв помилкові відповіді учнів; переважало монологічне ведення уроку, темп млявий, в учнів не було зацікавленості, а тому на уроці часто низька дисципліна; засоби навчання використовуються недостатньо ефективно; робота з класом деколи перетворюється у роботу з кількома учнями; студент репродукував підручник без достатніх пояснень; досить часто основний зміст уроку викладав за 20–25 хвилин, а потім студент погано орієнтувався в тому, що робити з класом.

Оцінка «незадовільно» (1-3 бали): мета уроку не досягнута; студент допускав грубі помилки в методиці проведення уроку та в поясненні змісту навчального матеріалу; на уроці незадовільна дисципліна через різні недоліки у роботі студента.

Крім практичного проведення навчальних занять окремо виставляється оцінка за якість написання планів-конспектів та самоаналіз досягнутих результатів. При оцінці позакласної роботи враховується різноманітність використаних форм – індивідуальних, групових (гурток), масових (вечори, конференції, шкільні свята, акції, виставки тощо) та систематичність їх проведення. При цьому оцінюється безпосереднє проведення заходу (самостійність і творчість студентів у підготовці заходу, активність учнів, його результативність) та якість оформлення звітної документації (методична розробка заходу, звіти та творчі роботи школярів, фотографії, відеозаписи).

Складовою загальної оцінки є й результативність проведеної виховної роботи. Зокрема, оцінюються усі форми практичної виховної роботи з різних напрямків виховання і розвитку учнів, а також робота з батьками та громадою, якість оформлення звітної документації. Окремо оцінюються результати діяльності з вивчення конкретного учня або класного колективу (психолого-педагогічна характеристика).

Оцінювання методичної роботи передбачає аналіз умінь: складати тематичне та інші види планування; аналізувати уроки, позакласні та виховні заходи своїх товаришів; проводити самоаналіз педагогічної діяльності; уміння обґрунтовувати свою точку зору в дискусіях; виконувати навчально-дослідне завдання, вивчати та узагальнювати педагогічний досвід учителів. Результати навчальної практики з підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» оцінюються за вимогами програми кредитно-модульної системи за 100-бальною шкалою.

При підсумковому оцінюванні враховуються і добросовісність виконання студентами-практикантами доручень учителів та методистів, участь в оформленні кабінету, виготовленні наочних посібників, дидактичних матеріалів тощо, а також рівень сформованості умінь, якими повинні оволодіти студенти за період педагогічної практики (див. розділ «Вимоги до рівня підготовки студентів»).

У триденний термін після закінчення педпрактики студенти повинні здати всю необхідну документацію методисту чи керівнику групи.

Не пізніше, ніж через два тижні після завершення педпрактики проводиться заключна конференція на факультеті. Її мета – проаналізувати і узагальнити результати педагогічної практики, відмітити успіхи та недоліки у її підготовці та проведенні. Від кожної школи виділяється доповідач (як правило, староста групи), який узагальнює результати роботи. Під час підсумкової конференції проводиться виставка зразків кращої документації, наочних посібників, виготовлених студентами, стіннівок тощо. За підсумками педагогічної

практики студентам виставляється диференційований залік у залікову книжку.

Оцінювання

Загальна кількість балів, яку студент/ка може здобути під час педагогічної виробничої практики – 100 балів (диференційований залік) за підсумками діяльності щодо чотирьох модулів..

Система оцінювання навчальних досягнень студентів з педагогічної практики (освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”)

Кількість балів										
Змістові модулі									Підсумковий контроль	
ЗМ ₁ – 50 балів			ЗМ ₂ – 15 балів		ЗМ ₃ – 20 бали			ЗМ ₄ – 10 б.		
Уроки: Біологія, Природничі науки	Уроки: Хімія	Уроки: Фізика	Позакласна робота з навчальних предметів	Виховна робота з класом	Щоденник роботи	Психолого-педагогічна характеристика	Методична діяльність зі спеціальності	Дослідницька діяльність зі спеціальності		
а			б	б	в			г	е	є
20	15	15	5	10	5	5	10	7	3	5

ЗМ₁ — навчальна діяльність (а — оцінка якості проведення уроку та підготовки конспекту);

ЗМ₂ — виховна робота з класом та позакласна робота з навчального предмета (б — оцінка якості проведення заходу та підготовки методичної розробки);

ЗМ₃ — методична діяльність (в — документація з педагогіки, г — тематичні плани та розгорнуті конспекти уроків з усіх навчальних предметів з додатками до них; аналізи уроків та самоаналіз діяльності на педагогічній практиці);

ЗМ₄ — дослідницька діяльність (д — результати науково-педагогічного дослідження; е — завдання з гігієни), є — звіт та захист результатів педпрактики.

Загалом, критерії оцінки діяльності студентів під час педагогічної практики є такі:

Оцінка «відмінно» — А (90–100 балів) виставляється студенту, який поставився до практики сумлінно. Виконав на високому професійно-педагогічному рівні увесь обсяг навчальної, виховної та методичної роботи, передбаченої програмою з педпрактики. Виявив самостійність та творчість у виконанні завдань. Уміло аналізував і проектував способи своєї діяльності, обґрунтовуючи їх теоретично, та свідомо вирішував педагогічні завдання. Якісно підготував звітну документацію.

Оцінку «дуже добре» — В (85–89 балів) отримує студент, який виявив значний інтерес до педагогічної діяльності. Виконав на належному професійно-педагогічному рівні увесь обсяг навчальної, виховної та методичної роботи, передбачені програмою з педпрактики. Теоретично осмислював свою діяльність, уміло застосовував отримані у вузі знання під час вирішення типових педагогічних завдань. Виявив самостійність та творчість у виконанні дослідницького завдання. Якісно підготував звітну документацію.

Оцінку «добре» — С (75–84 бали) отримує студент, який виявив інтерес до педагогічної діяльності. Виконав на належному професійно-педагогічному рівні увесь обсяг навчальної, виховної та методичної роботи, передбачені програмою з педпрактики. Теоретично осмислював свою діяльність, уміло застосовував отримані у вузі знання під час вирішення типових педагогічних завдань. Якісно підготував звітну документацію.

На оцінку «задовільно» — Д (65–74 бали) студент повинен виявити інтерес до педагогічної діяльності. Виконати на достатньому професійно-педагогічному рівні увесь обсяг навчальної, виховної та методичної роботи, передбаченою програмою з педпрактики. Ілюструвати теоретичні положення фактами з шкільної практики. Якісно оформити звітну документацію.

Оцінку «достатньо» — Е (60–64 бали) отримує студент, у якого відсутня системність у роботі. Виконано на низькому професійно-педагогічному рівні навчальну, виховну та методичну роботи, передбачені програмою з педпрактики. Допускалися помилки у викладанні фахового навчального предмета, методиці проведення навчальних занять та позакласної роботи. Виконувалась діяльність без достатнього теоретичного усвідомлення, копіюючи вчителя (методиста, студента). Допущені помилки у звітній документації.

Оцінку «незадовільно» — Fx (1–59 бали) отримує студент, який набрав необхідної кількості балів або не прозвітувався на виконання певного (будь-якого) виду діяльності, передбаченого завданнями педагогічної практики.

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) робоча програма;
- 2) електронний курс у системі Moodle;
- 3) робочий зошит (щоденник);
- 4) забезпечення навчальними інформаційними джерелами, інструментами, обладнанням та програмним забезпеченням.